

De VeiligPlus-aanpak

Maak elk gevoel van onveiligheid bespreekbaar

*In vier stappen naar een continue dialoog
over veiligheid en je veilig voelen*

Stichting Arbeidsmarkt
Gehandicaptenzorg

STAG

A woman with blonde hair, wearing a black jacket, is looking at a red door. She is holding a black folder or bag. The background is a blurred outdoor setting with greenery.

Sta je wel eens voor de deur, maar durf je niet naar binnen?

Maak elk gevoel van onveiligheid bespreekbaar

De VeiligPlus-aanpak

Alle professionals en cliënten in de gehandicaptenzorg moeten zich veilig voelen en zichzelf kunnen zijn. Dat is het doel van de VeiligPlus-aanpak. Want veiligheid en je veilig voelen zijn bepalende factoren voor de kwaliteit van leven én de kwaliteit van werken in de gehandicaptenzorg.

Angst voor intimidatie en agressie vreet aan de vitaliteit van zorgprofessionals, nog meer dan de intimidatie en agressie zelf. Ze kunnen leiden tot dilemma's over hoe je zo goed mogelijk voor je cliënt zorgt maar ook je eigen veiligheid bewaakt. Je onveilig voelen kan leiden tot psychosociale klachten, ziekteverzuim of juist presenteïsme. Door te praten over dilemma's en onveilige gevoelens kunnen veel klachten voorkomen of weggenomen worden. Bovendien kun je samen tot oplossingen komen.

Aanpak in vier stappen

Daarom hebben werkgevers en werknemers in de gehandicaptenzorg de VeiligPlus-aanpak ontwikkeld. Met deze aanpak ontstaat in vier stappen een vanzelfsprekende manier van denken en werken in de organisatie. Een klimaat waarbinnen alle medewerkers vanuit hun vakmanschap in de hele organisatie open en eerlijk over veilig werken kunnen spreken.

Op die manier verbeteren we met elkaar de dagelijkse ervaring en beleving op de werkvloer. En daarmee de kwaliteit van onze dienstverlening.

Dat is de VeiligPlus-aanpak.

Een continue dialoog in vier stappen

De VeiligPlus-aanpak creëert in vier stappen een dialoog over veiligheid, tussen zorgprofessionals onderling maar ook tussen werkvloer en top. Omdat iedere organisatie in de gehandicaptenzorg verschillend is, is de VeiligPlus-aanpak flexibel zodat iedere organisatie zelf invulling kan geven aan een aanpak op maat die voor hen werkt. Er zijn echter altijd vier stappen nodig om te komen tot het beste resultaat.

Stap 1: Inspireren

In de eerste stap onderkennen bestuur en management het belang van veiligheid en committeren zich aan de VeiligPlus-aanpak. Een lid van het topmanagement wordt het gezicht van de VeiligPlus-aanpak, de Bezieler. Na een inventarisatie van de huidige stand van zaken rondom veiligheid, inspireert de Bezieler het lijnmanagement en samen nemen zij obstakels weg om de aanpak goed uit te voeren. Een Projectteam wordt geïnstalleerd om het project te managen. Voor deze stap zijn vanuit VeiligPlus handleidingen en communicatiematerialen beschikbaar.

Stap 2: Organiseren

In de tweede stap zorgen de Bezieler, Projectteam en leidinggevenden voor de randvoorwaarden van de aanpak. Een kick-offbijeenkomst met alle betrokken medewerkers is de start van de aanpak. Iedereen wordt uitgenodigd na te denken over zijn eigen rol en visie rondom veiligheid. Belangrijk hierin is overeenstemming over normen en gedrag. Elk team benoemt een Aanjager, iemand die dicht bij het team staat en de dialoog op de werkvloer op gang brengt en houdt. Voor deze stap zijn vanuit VeiligPlus draaiboeken voor een kick-offbijeenkomst en tools en methodieken voor de Aanjager beschikbaar.

Stap 3: Realiseren

In de derde stap gaat de echte dialoog in de teams plaatsvinden. Voorafgaand reageren medewerkers op stellingen en dilemma's via bijvoorbeeld een online tool. Resultaten hieruit dienen organisatiebreed als nulmeting, voor de teambijeenkomsten dient dit als praatstuk. Tijdens deze teambijeenkomsten gaan zorgprofessionals met elkaar in gesprek over veiligheid, je veilig voelen en dilemma's op de werkvloer. De Aanjager leidt de teambijeenkomsten en inspireert met de uitkomsten op de stellingen en met voorbeeldilemma's. Periodiek bezoekt de Bezieler, het gezicht van de VeiligPlus-aanpak, aangekondigd de afdelingen. Met bevragen en waar nodig beslissen is dit de zichtbare steun vanuit de top. Voor deze stap zijn vanuit VeiligPlus online tools of vragenlijsten beschikbaar, voorbeeld-dilemma's voor de teambijeenkomsten en een opzet voor de bezoeken van de Bezieler.

Stap 4: Blijven leren

In de vierde stap draait het om het inbedden en verankeren van de dialoog in de dagelijkse werkpraktijk. Praten over veiligheid moet van tijdelijk project worden omgevormd tot normaal onderdeel van het werk. De dialoog over veiligheidsdilemma's en oplossingen vindt voortaan plaats tijdens reguliere werkoverleggen en gewoon op de werkvloer. Om dat te stimuleren wordt op de afdelingen een hulpmiddel geïntroduceerd om het gevoel van veiligheid zichtbaar te maken. De Bezieler gaat door met de periodieke bezoeken aan de afdelingen. Voor deze stap zijn vanuit VeiligPlus voorbeelden van hulpmiddelen en verhalen van best practices beschikbaar.

Bewezen succesvol

De VeiligPlus-aanpak is gebaseerd op een wetenschappelijk onderbouwde en in de praktijk getoetste methodiek. Ruim 100 honderd teams zijn met de aanpak inmiddels succesvol de dialoog gestart. Een greep uit de reacties:

“Resultaat van de aanpak: een vermindering van onveilig gevoel, medewerkers voelen zich gehoord en er is meer saamhorigheid.”

Simone van der Louw (projectleider), Sovak

“We praatten wel over elkaar met, niet met elkaar. Met de VeiligPlus-aanpak ging het gesprek snel over hoe het team met elkaar omging.”

Patricia Kempkes (persoonlijk begeleider), Gemiva SVG

“We zien de VeiligPlus-aanpak als een bewustmakingsmethode. We moeten het niet, we willen het.”

Rob Besselink (directeur/Bezieler), Triade

“Ons motto is nu: we hoeven geen oplossingen te hebben, maar we moeten er wel over praten. Collega's verbergen hun angst niet langer, maar gooien die op tafel. Doordat ze zich nu veilig genoeg voelen om erover te praten.”

Hamza Bazzat (begeleider), Amerpoort

“Eyeopener voor mij was dat een veilige sfeer niet vanzelfsprekend is, dat je er echt aandacht voor moet hebben. En dat hebben we nu. Veiligheid, ook binnen het team, is nu echt een onderwerp van ons allemaal.”

Angela van Rosmalen (manager Krachtige teams), Amarant

“Dat het nu op gestructureerde wijze gaat, dat veiligheid als thema bespreekbaar is geworden, dat is een hele stap vooruit. De dialoog zelf is de verbetering.”

Toine van der Pol (bestuurder/Bezieler), Cello

De onderliggende methodiek van de VeiligPlus-aanpak heeft een bewezen positief effect op gezond en veilig gedrag op de werkvloer, en daarmee ook op verzuim. Voor meer informatie kijk op www.izz.nl/indialoog

Heeft jouw collega last van de ongepaste opmerkingen van Willem?

Maak elk gevoel van onveiligheid bespreekbaar

Samen aan de slag met de VeiligPlus-aanpak
www.veiligplusaanpak.nl

Stichting Arbeidsmarkt
Gehandicaptenzorg

STAG

De VeiligPlus-aanpak is een initiatief van Stichting Arbeidsmarkt Gehandicaptenzorg (StAG).
Inhoudelijk ondersteund door Stichting IZZ, www.izz.nl

IZZ. Het ledencollectief
van mensen in de zorg.

StAG is een samenwerkingsverband van sociale partners in de gehandicaptenzorg:

